

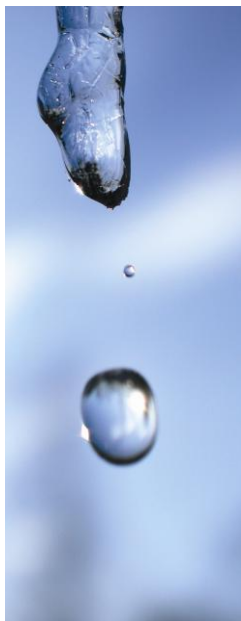

POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

KZGW
Krajowy Zarząd
Gospodarki Wodnej

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Podsumowanie Strategicznej oceny oddziaływania na środowisko MasterPlanu dla obszaru dorzecza Odry

Warszawa, 2014 r.

Podsumowanie Strategicznej oceny oddziaływania na środowisko MasterPlanu dla obszaru dorzecza Odry

SPIS TREŚCI

1. Podstawy Prawne.....	3
2. PRZEBIEG STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	4
3. PODSUMOWANIE KONSULTACJI.....	6
A. Ustalenia zawarte w Prognozie oddziaływania na środowisko	6
B. Zgłoszone uwagi i wnioski w ramach konsultacji społecznych	7
C. Opinia właściwych organów	8
4. WYNIKI POSTĘPOWANIA DOTYCZĄCEGO TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ...	9
5. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE METOD I CZĘSTOTLIWOŚCI PRZEPROWADZANIA MONITORINGU SKUTKÓW REALIZACJI MASTERPLANU DLA OBSZARU DORZECZA ODRY	10
6. PODSUMOWANIE.....	11

Podsumowanie Strategicznej oceny oddziaływania na środowisko MasterPlanu dla obszaru dorzecza Odry

1. PODSTAWY PRAWNE

Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko Projektu MasterPlanu dla obszaru dorzecza Odry wynika z przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (dalej: ustawa ooś). Dodatkowo jest spełnieniem obowiązku prawnego wynikającego z dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

Zgodnie z wymogami ww. ustawy ooś do MasterPlanu załącza się pisemne podsumowanie z przebiegu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w zakresie wynikającym z art. 55 ust. 3, obejmujące:

- 1) ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko;
- 2) opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy ooś;
- 3) zgłoszone uwagi i wnioski;
- 4) wyniki postępowania transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone;
- 5) propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzenia monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

Przedmiotem Prognozy oddziaływania na środowisko był Projekt MasterPlanu dla obszaru dorzecza Odry, przygotowanego zgodnie z założeniami zawartymi w Załączniku do Uchwały Rady Ministrów nr 118/2013 z dnia 2 lipca 2013r. „Plan działania w zakresie planowania strategicznego w gospodarce wodnej”. Niniejszy załącznik stanowi podsumowanie przeprowadzonego zgodnie z wymogami ww. ustawy ooś postępowania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko Projektu MasterPlanu dla obszaru dorzecza Odry - opracowane we wskazanym powyżej zakresie.

Podsumowanie Strategicznej oceny oddziaływania na środowisko MasterPlanu dla obszaru dorzecza Odry

2. PRZEBIEG STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

- Uzgodniono zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w Prognozie oddziaływania na środowisko z następującymi jednostkami administracji państwowej:
 - Generalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska (pismo z dnia 13 marca 2014 r., znak: DOOŚsiis.411.3.2014.JP),
 - Dyrektorem Urzędu Morskiego w Szczecinie (pismo z dnia 11 lutego 2014r., znak: OW-IV-070/006/04/14),
 - Dyrektorem Urzędu Morskiego w Słupsku (pismo z dnia 31 stycznia 2014r., znak: OW-B5-074/10/14),
 - Dyrektorem Urzędu Morskiego w Gdyni (pismo z dnia 12 lutego 2014r., znak: INZ1.1-AM-8103-13-14),
 - Głównym Inspektorem Sanitarnym (pismo z dnia 24 kwietnia 2014r., znak: GIS-HŚ-NS-076-3/EN/14).
- Opracowano Prognozę oddziaływania na środowisko do Projektu MasterPlanu dla obszaru dorzecza Odry, której celem było:
 - zidentyfikowanie kluczowych oddziaływań, charakterystycznych dla analizowanych rodzajów inwestycji na wyszczególnione komponenty,
 - analiza zgodności przedstawionych zamierzeń inwestycyjnych z dokumentami planistycznymi i strategicznymi na szczeblu krajowym i międzynarodowym,
 - wskazanie potencjalnych zagrożeń i pól konfliktów ekologicznych związanych z realizacją postanowień Projektu MasterPlanu, w tym identyfikacji znaczących negatywnych oddziaływań na obszary chronione;
 - oszacowanie potencjalnego wpływu inwestycji ujętych w MasterPlanie na obszary Natura 2000, na których inwestycje są zlokalizowane, jak i znajdujące się w zasięgu ich oddziaływania.

Podczas opracowywania Prognozy oraz MasterPlanu dla obszaru dorzecza Odry wzięto pod uwagę wytyczne przekazane przez właściwe organy odnośnie zakresu jaki powinien zostać objęty Prognozą oraz zagadnień, jakie należy poruszyć w przygotowywanych dokumentach.

Prognoza wraz z Projektem MasterPlanu zostały poddane konsultacjom społecznym, w myśl art. 54 ustawy ooś. Konsultacje przeprowadzone zostały zgodnie z rozdziałem 3 ustawy ooś.

Podsumowanie Strategicznej oceny oddziaływania na środowisko MasterPlanu dla obszaru dorzecza Odry

Konsultacje odbyły się w dniach 04 - 25 kwietnia 2014 r. oraz w dniach 09 – 30 czerwca 2014r. W ich trakcie projekty dokumentów zostały udostępnione zainteresowanym stronom, a informacja o terminie i miejscu składania wniosków do dokumentu została podana do publicznej wiadomości. Powodem przeprowadzenia konsultacji w kolejnym (czerwcowym) terminie, było zgłoszenie do Projektu MasterPlanu 149 całkiem nowych projektów oraz uzupełnienie dokumentacji do 7 434 inwestycji uprzednio znajdujących się już na liście inwestycji ujętych w dokumencie, a dla których zakres danych był niewystarczający do przeprowadzenia właściwej oceny (dane liczbowe podano w odniesieniu do obszarów dorzecza Wisły i dorzecza Odry, dla których równolegle przygotowywano dokumenty).

Uwagi oraz wnioski można było składać poprzez:

- formularz elektroniczny umieszczony na stronie internetowej www.masterplany.kzgw.gov.pl;
- drogą elektroniczną na adres masterplany@kzgw.gov.pl;
- pisemnie na adres Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej (KZGW);
- ustnie do protokołu w siedzibie KZGW.

Podsumowanie Strategicznej oceny oddziaływania na środowisko MasterPlanu dla obszaru dorzecza Odry

3. PODSUMOWANIE KONSULTACJI

A. Ustalenia zawarte w Prognozie oddziaływania na środowisko

Projekt MasterPlanu dla obszaru dorzecza Odry jest dokumentem strategicznym, jednakże jego praktycznym celem jest ocena pojedynczych inwestycji z zakresu gospodarki wodnej - zrealizowanych, realizowanych oraz planowanych do realizacji do 2021 r. Analiza ta miała za zadanie wskazać, które z w/w inwestycji mogą negatywnie wpłynąć na stan JCW, a dla których wpływ ten będzie na tyle „neutralny”, iż ich realizacja nie będzie zagrożeniem dla osiągnięcia celów środowiskowych dla JCW. Niewątpliwą cechą charakterystyczną niniejszej Prognozy jest próba oceny oddziaływania inwestycji, na poszczególne komponenty środowiska, która częściowo miała już miejsce w samym Projekcie MasterPlanu.

MasterPlan stanowi listę działań/inwestycji mających wpływ na stan zasobów wodnych oraz cele ochrony wód wynikające z Ramowej Dyrektywy Wodnej, nie jest to jednak strategia zarządzania zasobami wodnymi w Polsce. Ogrom inwestycji (ponad 1000) przeanalizowanych w toku realizacji tego dokumentu stanowił istotne utrudnienie w zakresie możliwości dokonania kompleksowej identyfikacji i oszacowania skali możliwych oddziaływań oraz oceny ewentualnych skutków środowiskowych realizacji tych inwestycji, zwłaszcza w kontekście zróżnicowanej jakości danych dotyczących tych zadań, dostarczanych przez inwestorów. Wymagało to przyjęcia pewnych wstępnych założeń metodycznych. Ocenę skutków środowiskowych oraz oszacowanie skali potencjalnych oddziaływań na środowisko Projektu MasterPlanu przeprowadzono na poziomie ogólnym.

Najistotniejszym elementem przeprowadzonych analiz w ramach Prognozy oddziaływania na środowisko do MasterPlanu było wskazanie przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska. Analiza i ocena poszczególnych celów i działań nie wykazała możliwości wystąpienia znaczącego negatywnego i długoterminowego oddziaływania w takim stopniu, aby mogło nastąpić wyraźne, trwałe pogorszenie stanu któregośkolwiek z komponentów środowiska. Uwagi wynikające z Prognozy oddziaływania na środowisko obejmowały głównie rekomendacje wprowadzenia dodatkowych zapisów do treści MasterPlanu w celu uniknięcia i minimalizacji potencjalnie negatywnych oddziaływań jego realizacji. Analiza potencjalnych oddziaływań objęła także obszary Natura 2000, które poddano szczegółowej weryfikacji w poszukiwaniu tych inwestycji, których realizacja może zagrażać celom ochrony wyznaczonym dla poszczególnych obszarów Natura 2000. W odniesieniu do obszarów Natura 2000 ocenę oddziaływania poszczególnych inwestycji oparto na dokumentacji przekazanej dla danego projektu przez inwestora. W trakcie analizy poszczególnych inwestycji poszukiwano informacji na temat wystąpienia negatywnych oddziaływań na cele ochrony wyznaczonych obszarów Natura 2000, ze szczególnym uwzględnieniem wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na obszary Natura. Podstawą przeprowadzonych analiz były zapisy decyzji środowiskowych, wydanych przez właściwy organ administracyjny dla poszczególnych inwestycji. Tylko na podstawie jednoznacznego stwierdzenia w decyzji środowiskowej o wystąpieniu znaczącego negatywnego oddziaływania, taką ocenę

Podsumowanie Strategicznej oceny oddziaływania na środowisko MasterPlanu dla obszaru dorzecza Odry

przenoszono do treści niniejszej analizy. Oceny dokonano zgodnie z art. 6.3 Dyrektywy Siedliskowej. Na podstawie przeprowadzonej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko stwierdzono, wyłącznie jedno spośród wszystkich poddanych analizie zadań (tj. modernizacja Wrocławskiego Węzła Wodnego) może znacząco oddziaływać na obszary Natura 2000. Inwestycja ta spełnia jednak przesłanki z art. 6.4 Dyrektywy Siedliskowej, tak więc jej realizacja jest uzasadniona.

W ramach przeprowadzonej w Prognozie analizy dokonano oceny zgodności analizowanych przedsięwzięć z dokumentami strategicznymi i planistycznymi szczebla międzynarodowego i krajowego. Większość poddanych ocenie przedsięwzięć, koncentrujących się wokół ochrony i poprawy stanu jakości wód oraz zapobieganiu skutkom susz i powodziom była zgodna z założeniami i wytycznymi zawartymi w powyższych dokumentach. Jednocześnie w dużej mierze zadania przedstawione w Projekcie MasterPlanu realizowane są zgodnie z przyjętymi zasadami zrównoważonego rozwoju i przyjętej polityki ekologicznej.

B. Zgłoszone uwagi i wnioski w ramach konsultacji społecznych

W wyniku przeprowadzonych konsultacji społecznych wprowadzono szereg zmian zarówno w Projekcie MasterPlanu jak i Prognozie oddziaływania na środowisko. Większość z nich polegała na doszczegółowieniu zapisów projektów dokumentów, także w odniesieniu do poszczególnych inwestycji zgłaszanych do MasterPlanu, w tym:

- dokonano oceny tych inwestycji, dla których przekazana wcześniej przez beneficjentów dokumentacja tej możliwości nie dawała,
- rozszerzono analizę uzyskiwania odstępstw z art. 4 ust. 7 Ramowej Dyrektyw Wodnej w odniesieniu do poszczególnych inwestycji,
- rozszerzono analizę oddziaływania inwestycji na obszary Natura 2000 (dokonano oceny oddziaływania wraz z uzasadnieniem jej wyników na bazie udostępnionej dokumentacji, przedstawiono propozycje minimalizacji oddziaływań lub kompensacji),
- do dokumentu dołączono bazę danych – narzędzie pozwalające na uzyskanie wszelkich zebranych informacji na temat poszczególnych inwestycji uwzględnionych w MasterPlanie.

Na bazie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji rozwinęto w Prognozie oraz MasterPlanie aspekt wpływu poszczególnych inwestycji na obszary chronione, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000. Dodano szereg informacji w odniesieniu do poszczególnych przedsięwzięć: podsumowanie inwestycji, uzasadnienie spełnienia poszczególnych przesłanek w celu uzyskania odstępstwa z art. 4 ust. 7 RDW, wpływ na Naturę 2000 wraz z możliwościami minimalizacji/środkami kompensacji.

Zmiany w MasterPlanie oraz Prognozie wynikające z konsultacji społecznych wprowadzane były zgodnie z wytycznymi metodyki przyjętej do realizacji zadania, jakim było opracowanie MasterPlanu dla obszaru dorzecza Odry. W miarę możliwości starano się uwzględnić wszelkie wnioski o uzupełnienie danych

Podsumowanie Strategicznej oceny oddziaływania na środowisko MasterPlanu dla obszaru dorzecza Odry

dotyczących poszczególnych przedsięwzięć, zgłaszane przez inwestorów/beneficjentów. Wiele z uwag, odnoszących się przede wszystkim do celowości dokumentów oraz przyjętej metodyki nie zostało uznanych za zasadne i nie uwzględniono ich, kierując się jako podstawą przy ustalaniu celów dokumentu treścią Załącznika do Uchwały Rady Ministrów nr 118/2013 z dnia 2 lipca 2013r. „Plan działania w zakresie planowania strategicznego w gospodarce wodnej” oraz zapisami SIWZ.

C. Opinia właściwych organów

Zgodnie z zapisami ustawy o oś Projekt MasterPlanu dla obszaru dorzecza Odry wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko został zaopiniowany przez Głównego Dyrektora Ochrony Środowiska, Dyrektorów Urzędów Morskich w Szczecinie, Słupsku i Gdyni oraz Głównego Inspektora Sanitarnego. Wynikiem procesu opiniowania było uzyskanie pozytywnych opinii od wszystkich trzech Dyrektorów Urzędów Morskich, bez konieczności wprowadzania zmian do dokumentów.

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska ocenił, iż podlegające opiniowaniu dokumenty wymagają poprawek, wynikających przede wszystkim z dodania do dokumentów nowych informacji. Do stanowiska tego (pismo z dnia 4 lipca 2014r., znak: DOOŚsoos.410.17.2014.JP) GDOŚ dołączył listę uwag do treści MasterPlanu oraz Prognozy. W zakresie, w jakim było to możliwe i zasadne, uwagi GDOŚ zostały uwzględnione w projektach dokumentów. Główne uwagi w odniesieniu do Prognozy, które zostały wprowadzone, dotyczyły rozszerzenia zapisów w zakresie oddziaływania (także skumulowanego) na obszary chronione, uszczegółowienia sposobu dokonanej oceny na obszary Natura 2000 oraz konieczności dokonania przeglądu redakcyjnego całego tekstu pod kątem przytaczanych statystyk. W celu jak najpełniejszego omówienia problemu oddziaływania na obszary Natura 2000 oraz inne obszary chronione (w tym parki narodowe i rezerваты) sporządzono oddzielny załącznik do Prognozy, poświęcony wyłącznie temu zagadnieniu – załącznik nr 7.

Powyższe uwagi zostały uwzględnione w ramach prac nad ostateczną wersją MasterPlanu dla obszaru dorzecza Odry oraz Prognozy oddziaływania na środowisko, poprzez rozszerzenie zapisów w proponowanych rozdziałach i weryfikację całości dokumentacji pod kątem wskazanych nieścisłości.

Podsumowanie Strategicznej oceny oddziaływania na środowisko MasterPlanu dla obszaru dorzecza Odry

4. WYNIKI POSTĘPOWANIA DOTYCZĄCEGO TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

W oparciu o wykonaną ocenę Projektu MasterPlanu nie stwierdzono transgranicznego oddziaływania na środowisko, w związku z czym postępowanie takie nie zostało przeprowadzone. Zaznaczono jednak, iż stopień zaawansowania prac nad poszczególnymi inwestycjami uwzględnionymi w MasterPlanie nie zawsze umożliwia wykonanie oceny tego typu (w odniesieniu do poszczególnych zadań). W takich przypadkach stwierdzono, iż postępowaniu w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko będzie musiało zostać przeprowadzone w odniesieniu do każdego zamierzenia inwestycyjnego na poziomie uzyskiwania stosownych decyzji, w sytuacji gdy takie zagrożenie zostanie zidentyfikowane.

Uwzględniając powyższe rozważania oraz biorąc pod uwagę charakter i cel analizowanego dokumentu – Projektu MasterPlanu dla obszaru dorzecza Odry – oceniono, iż realizacja jego ustaleń nie spowoduje transgranicznego oddziaływania wymagającego uruchomienia procedury przedstawionej w Konwencji z Espoo i potwierdzonej prawem krajowym.

Podsumowanie Strategicznej oceny oddziaływania na środowisko MasterPlanu dla obszaru dorzecza Odry

5. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE METOD I CZĘSTOTLIWOŚCI PRZEPROWADZANIA MONITORINGU SKUTKÓW REALIZACJI MASTERPLANU DLA OBSZARU DORZECZA ODRY

Zgodnie z art. 156 i 157 ustawy *Prawo Wodne* kontrolę nad gospodarką wodną sprawuje Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, dyrektorzy regionalnych zarządów gospodarki wodnej oraz upoważnieni przez nich pracownicy. Projekt MasterPlanu dla obszaru dorzecza Odry stanowi plan dotyczący gospodarki wodnej w myśl ww. ustawy, stąd też nadzór i kontrolę nad skutkami realizacji postanowień ww. dokumentu stanowią przytoczone organy administracji państwowej. W Projekcie MasterPlanu dla obszaru dorzecza Odry wskazano projekty, które mogą potencjalnie spowodować nieosiągnięcie przez daną JCWP i JCWPd celów środowiskowych w 2015 r., stąd też konieczne jest monitorowanie stanu wód powierzchniowych i podziemnych. Monitorowanie i sprawozdawczość są obowiązkowe i odpowiedzialną za nie jest instytucja zarządzająca, a więc Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej.

W Prognozie oddziaływania na środowisko do Projektu MasterPlanu dla obszaru dorzecza Odry uznano, iż analiza i monitoring skutków realizacji postanowień Projektu MasterPlanu w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska, leży również w kompetencjach odpowiednich jednostek zajmujących się kontrolą jakości wybranych komponentów środowiska (PMŚ, WIOŚ, GIOŚ).

Badanie wód powierzchniowych w zakresie elementów fizykochemicznych, chemicznych i biologicznych należy do obowiązków Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska oraz Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska. Natomiast zadaniem Państwowej Służby Hydrogeologicznej jest wykonywanie analizy wód podziemnych. Monitoring jakości wód powierzchniowych oraz monitoring wód podziemnych, stanowi element państwowego monitoringu środowiska (PMŚ). Odnosząc się do art. 25 ust. 1 i 2 ustawy – *Prawo ochrony środowiska*, monitoring środowiska jest to systemem pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o środowisku i stanowi źródło informacji o środowisku.

Podsumowanie Strategicznej oceny oddziaływania na środowisko MasterPlanu dla obszaru dorzecza Odry

6. PODSUMOWANIE

Realizacja MasterPlanu wynika z ustaleń z Komisją Europejską, które doprowadziły do przyjęcia przez Polskę planu działań, zawartego w uchwale Rady Ministrów *Plan działania w zakresie planowania strategicznego w gospodarce wodnej* z dnia 2 lipca 2013 r. nr 118/2013. Z uchwały tej wynika m.in. konieczność sporządzenia MasterPlanów dla obszarów dorzeczy Wisły i Odry. MasterPlan stanowi swoistą analizę potrzeb, w zakresie zrównoważonego rozwoju gospodarki wodnej, zidentyfikowanych, na poziomie dorzecza i poszczególnych jego regionów, dla których odpowiedzialną są analizowane przedsięwzięcia. Rozumiane w ten sposób zintegrowane podejście do gospodarowania wodami na obszarze dorzecza pozwoli na połączenie planowanych działań z wymaganiami i celami Ramowej Dyrektywy Wodnej. W dokumencie przedstawiono zestawienie przedsięwzięć z sektorów ochrony przeciwpowodziowej i gospodarki wodnej, żeglugi oraz hydroenergetyki. Dokument ten, będzie stanowił uzupełnienie obowiązujących planów gospodarowania wodami do czasu ich aktualizacji w 2015 r. oraz będzie stanowił dokument służący do wykorzystania w trakcie aktualizacji tych planów, a także aktualizacji Programu wodnośrodowiskowego kraju.

W ramach przeprowadzonej w Prognozie analizy dokonano oceny zgodności analizowanych przedsięwzięć z dokumentami strategicznymi i planistycznymi szczebla międzynarodowego i krajowego. Większość poddanych ocenie przedsięwzięć, koncentrujących się wokół ochrony i poprawy stanu jakości wód oraz zapobieganiu skutkom susz i powodziom była zgodna z założeniami i wytycznymi zawartymi w powyższych dokumentach. Jednocześnie w dużej mierze zadania przedstawione w Projekcie MasterPlanu realizowane są zgodne z przyjętymi zasadami zrównoważonego rozwoju i przyjętej polityki ekologicznej.

W ramach MasterPlanu, równolegle do oceny wpływu inwestycji na stan jednolitych części wód, dokonano oceny oddziaływania inwestycji na obszary Natura 2000, opartej na dokumentacji przekazanej dla danego projektu przez inwestora. Oceny dokonano zgodnie z art. 6.3 Dyrektywy Siedliskowej. Dla projektów, dla których stwierdzono możliwy wpływ na cele obszarów Natura 2000 wzięto pod uwagę konieczność zastosowania odstępstw przewidzianych w art. 6.4. Dyrektywy Siedliskowej. Pośród wszystkich poddanych analizie inwestycji na obszarze dorzecza Odry, dla których udostępniona dokumentacja pozwalała na przeprowadzenie właściwej oceny, wytypowano wyłącznie jedno mogące spowodować znaczące negatywne oddziaływanie na cele ochrony obszaru Natura 2000. Dla inwestycji tej przeprowadzono analizę z art. 6.4 Dyrektywy Siedliskowej (na bazie udostępnionej dokumentacji), która wykazała, iż realizacja zadania jest uzasadniona.